

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/8921 din 31.05.2024

La nr.150 din 20.05.2024

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 (art.12, 17, 28, 30).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Pînzari Alexandr
Date: 2024.05.31 13:45:23 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI

Ex: VAMEȘ Xenia, Tel. 022 257-376

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>1419</u>		
"31"	<u>05</u>	2024
Ora _____		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9715 din 30.05.2024

la proiectul de lege pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 (art.12, 17, 28, 30)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un deputat în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost publicat pe site-ul Parlamentului RM, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: *"Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii nr. 1024/2000 este condiționată de necesitatea eliminării vulnerabilităților identificate care generează riscuri ce atentează la securitatea statului și a ordinii publice provocate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei."*

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000, fiind reglementate aspectele privind situațiile în care persoanele care solicită determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova sau recunoașterea acestora în calitate de cetățeni ai Republicii Moldova potrivit art.12 alin.(1) și, respectiv alin.(1/1) din Legea enunțată, excepțiile pentru persoanele născute și domiciliile pe teritoriul Republicii Moldova, care nu dețin cetățenia altor state și solicită recunoașterea cetățeniei Republicii Moldova potrivit prevederilor art.12, data dobândirii cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere, condiția de coordonare cu Serviciul de Informații și Securitate a cererilor pentru determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova și a celor de recunoaștere a persoanelor cetățeni ai Republicii Moldova, extinderea termenului de examinare a cererilor pentru recunoașterea cetățeniei Republicii Moldova.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Reieșind din argumentele prezentate de autor în nota informativă, proiectul promovează interesul public privind eliminarea vulnerabilităților identificate care pun în pericol securitatea statului și a ordinii publice din cauza războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară".

Potrivit notei informative: *"Implementarea amendamentelor propuse prin proiectul de lege privind modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000 nu necesită mijloace financiare din bugetul de stat."*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În cadrul proiectului sunt incluse prevederi care vor influența activitatea Serviciului de Informații și Securitate și a Agenției Servicii Publice în ceea ce privește aspectele legate de dobândirea cetățeniei prin recunoaștere, condițiile naturalizării, termenul examinării cererilor și a propunerilor privind cetățenia.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de un deputat în Parlamentul Republicii Moldova în vederea eliminării vulnerabilităților identificate care generează riscuri ce atentează la securitatea statului și a ordinii publice provocate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

Prin proiect se propune modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000, fiind reglementate aspectele privind situațiile în care persoanele care solicită determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova sau recunoașterea acestora în calitate de cetățeni ai Republicii Moldova potrivit art.12 alin.(1) și, respectiv alin.(1/1) din Legea enunțată, excepțiile pentru persoanele născute și domiciliat pe teritoriul Republicii Moldova, care nu dețin cetățenia altor state și solicită recunoașterea cetățeniei Republicii Moldova potrivit prevederilor art.12, data dobândirii cetățeniei

Republicii Moldova prin recunoaștere, condiția de coordonare cu Serviciul de Informații și Securitate a cererilor pentru determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova și a celor de recunoaștere a persoanelor cetățeni ai Republicii Moldova, extinderea termenului de examinare a cererilor pentru recunoașterea cetățeniei Republicii Moldova.

Reieșind din argumentele prezentate de autor în nota informativă, proiectul promovează interesul public privind eliminarea vulnerabilităților identificate care pun în pericol securitatea statului și a ordinii publice din cauza războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

30.05.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Xenia VAMEȘ, Inspector principal

Digitally signed by Vameș Xenia
Date: 2024.05.31 07:26:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

